

ԽՍՀՄՆԱՎԱԿԱՆԻ-ԴՐԵԴԲՈՒՆ

Ի. Գ. ՌԱԶԵԽ

Ուշնիքիձենեվք արևոտ
ԱՆԴՐԱՎԵՆՅԱ ԾՈՐԴՄԱՆ
ՔՐԻՊԱՂԻ

ՀՈՐԵՐԻ
ՍՏՈՐԳԵՏՆՅԱ ՆՈՐՈԳՄԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ՍՏԱԽԱՆՎՅԱՆ
ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ

Թողարկում 1

622
11-48

ՊՄԴ-84-ՆԱ.Ժ.4-Ա.դր.ՊՄԴ-84

Բագր.՝ 1939 թ. Առաջինական

04 AUG 2010

ԲԱՆՎՈՐ ՀԵՂԻՆԱԿԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԲԱԳՎԻ ԿԱՐԻՆԵՏ

Ար. Պ. Մ. Գ. Տ. Լ.

(Բաղու կոմունիստիչեսկայա վողոց, Կովկասի
նավթագործների միության շենք 2-րդ հարկ
սենյակ 21)

Կարինետը տալիս ե բանավոր և գրավոր կոն-
սուլտացիա՝ բանվոր հեղինակներին գրքերի պահանջ
կազմելու հարցերին վերաբերյալ նյութերի ըն-
տրության և սխտումատիզացման, տպագրության
պատրաստելու և հատուկ հարցերի մասին, գրքեր
գրելու կապակցությամբ:

Կարինետը կոնսուլտացիա յե տալիս նաև ըրո-
շյուրներ կազմելու «Ստախանովականի գրադա-
բանի» համար:

Կարինետն անց ե կացնում բոլոր շրջանների
կուլտուրայի պատաներում կանոնավոր կոնսու-
տացիա՝ բանվոր—նավթագործների համար և ամեն
կերպ աշակցում ե բրոյւրներ կազմելուն:

Կոնսուլտացիան տեղի ունի ամեն մի շրջանի
համար առանձին սահմանված որերում յերեկոյան
ժամը 7-ից մինչեւ 9-ը:

Կաբինետը բաց ե ամեն որ, բացի ընդհա-
նուր հանգսյան որերից:

ՍՍՀԱՆՈՎՈԿԱՆԻ-ԳՐԱԴԱՐԱՆ

629
Դ - 48
ՄԿ

Ի. Դ. ՌՍԿԻ
Ողջոնոկիծնեվթ տրեստի
ստորգետնյա նորոգման
բրիգանձիք

Ար. Պ. Մ. Գ. Տ. Լ. ԲԱՆՎՈՐ
ՀԵՂԻՆԱԿԻ ԲԱԳՎԻ ԿԱՐԻՆԵՏ

ԹՈՂԱՐԿՈՒՄ 4

ՊՄԳՏՀ — ԾԱԺԿ — ԱԴՐՊՄԳՑ
ԲԱԳՎԻ — 1939 — ՄՈՍԿՎԱ

16.07.2013

13015

№ 4759

Ա. Ն.-3 (2)-1

Խմբագիր՝ չ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Տես. Խմբագիր՝ պրոպրետեր՝ ՅԵ ԱՍԻՊՈՎ
Թարգմանչութեան Համականութեան

2012

39

Сдано в набор 1/XI 1938 г.

Разрешено к печати 16/I 1939 г.

3/8 печ. л. 37.628 тип. зн.

Главлит № 7549. Заказ № 2710. Тираж 500.
Тип. „Кр. Восток“ Баку, Ул. Юного пионера, 84.

Ներածություն

1930 թվականից յես աշխատել եմ վորպես
ստորպետնյա նորոգման կլյուչներ։ 1936
թվին յես խմացա Ալեքսեյ Ստիանովի աշ-
խատանքի մասին և առաջացած ստախա-
նովյան շարժման մասին։ Վճռելով, փոր իմ
աշխատանքում նույնպես կարելի յե արձա-
տացնել ստախանովյան մեթոդը, յես իմ
ստորպետնյա նորոգման բրիգադի աշխա-
տանքի մեջ մտցրի ստախանովյան պըհոմ-
ներ։ Իմ աշխատանքի փորձի մասին ցան-
կանում եմ այժմ հաղորդել։

Բրիգադների աշխատանքը
յեվ նրանց կազմը

Ստորպետնյա նորոգման բրիգադների աշ-
խատանքը հիմնականում կայանում է հետե-
յալում։

1. Նախապատրաստական բրիգադը կառա-
րում ե աշխատատեղի նախնական լիակա-
տար պատրաստում.

2. Հիմնական բրիգադը կատարում ե հեր-
թափոխության ընդունում և հանձնում,
հիմնական աշխատանքները՝ գրաֆիկով, և
հորերը նորոգումն ավարտելուց հետո, հանձ-
նում ե համապատասխան արձանագրու-
թյամբ:

Պատմեմ բրիգադների կազմի մասին:

Նախապատրաստական բրիգադն աշխատում
ե մի հերթափոխությամբ: Ներկայումս նա
բաղկացած ե մեկ բրիգադից և հինգ բան-
վորից: Նրա պարտականությունն ե լիովին
նախապատրաստել հորը, այսինքն, հորին
մոտեցնել ծանր սարքավորումներ և գոր-
ծիքը, կանոնավոր դասավորել խողովակ-
ները, կատարել հորի սարքավորումը, շինել
հատակները, կամուրջները և այլն:

Բացի նախապատրաստական բրիգադից,
ստորգետնյա նորոգման սիստեմում են գլո-
ւում.

ա) մեկ փականագործ, վորի պարտակա-

նությունն ե խորագաշ նասուների նախա-
պատրաստումը, ստուգումը, խորագաշ նա-
սուների խնամքը և մանր գործիքի նորո-
գումը:

բ) չորս բանվոր ~ ծանրությունների աե-
ղափոխման համար, վորոնք զրադշած են
խորովակների փոխադրությամբ:

Պետք ե նշել, վոր մինչև ստախանովյան
մեթոդի սահմաննելը, բրիգադը բաղկացած
եր 7 մարդուց, յոթերորդը հյուսն եր, վորը
կատարում եր բացառապես հյուսնային
աշխատանքներ և իր ձեռքի տակ ուներ մի
սեվագործ բանվոր:

Եթե պատահում եր, վոր հյուսնային
աշխատանքների կարիք չկա, նա մնում եր
պարապ նստած, վորովինետև բացի հյուս-
նային աշխատանքից ուրիշ վոչ մի աշխա-
տանք չեր կատարում: Ստախանովյան
աշխատանքի պայմաններում այդպիսի դրու-
թյունն աննորմալ կլիներ: Բոլոր աշխա-
տողներն 8 ժամվա ընթացքում բեռնավոր-
ված են իրենց գործով: Կոնվելերի բնույթ
ունեցող անընդհատությունը չպետք իսախ-

տվի: Յես վերացրի հյուսնի և սելվագործքանվորի պաշտոնները, բայց սովորեցրի բրիգադի ամեն մի անդամի (5 մարդուց) հյուսնային աշխատանքներ կատարելը, ինչպես կամուրջի, հատակի և բուրգի վերի մասի նորոգումը և այլն: Հյուսնի պարտականություններ կատարողն աշխատում եւ և վորպես բրիգադի անդամ, խողովակները քաշելում և փոխադրելում:

Այսպիսով աշխատանքի ստախանովան մեթոդը կրծատեց աշխատողների թիվը 7-ից մինչև 5 և կարգավորեց աշխատանքը: Նախապատրաստական բրիգադն իր աշխատանքով սերտ կերպով կապված եւ ստորգետնյա նորոգման բրիգադների հետ, վորոնց համար նա նախապատրաստում են որերը:

Նախապատրաստական բրիգադի համար միշտ աշխատանք կա. նրան ամեն որ նախորոք առաջադրանք եւ տրվում, վորը նապետք եւ ժամանակին կատարի, վորուեսզի չկանգնեցնի ստորգետնյա նորոգման բրիգադի աշխատանքը:

Հիմնական բրիգադը: Վերելակի (պոդյեմնիկ) աշխատանքը հանքերում կատարվում է գիշեր-ցերեկ, առանց վորեվելք ընդհատման: Այդ կապակցությամբ մեր հիմնական բրիգադի կազմը հեակալն ե՝ 4 հերթափոխություն, յուրաքանչյուրում մեկ կլյուչնիկ, մի բանվոր և մի տրակտորիստ*: Նրանցից մեկը հանգստի որերի հերթափոխն ե: Բոլոր 4 հերթափոխություններն աշխատում են խիստ գրաֆիկով: Այդ բոլոր բրիգադները գլխավորում են յերկու բրիգադի բներ, վորոնք հերթով փոխարինում են միմիցանց:

Ներքափոխության ընդունումը
յեվ պարտականությունների
բաժանումը

Ստորգետնյա նորոգման բրիգադի հաջող աշխատանքի գլխավոր պայմանն ե՝ պար-

* Ծանոթություն. — Ծրակառիստը յենթարկվում է տրակտորային բագային նրա աշխատավարձը կախված է այն բրիգադի աշխատանքից, վորի հետ նա աշխատում է լիակատար ընկերակցությամբ:

տականությունների վորոշակի բաժանումը
բրիգադի առանձին անդամների մեջ և
աշխատանքի կարգավորումը:

Հերթափոխությունն ընդունելիս կլյուչ-
նիկի և բանվորի պարտականությունները
բաժանվում են հետեւյալ կերպ՝

Հերթափոխության գալով, կլյուչնիկը
նախ և առաջ վարպետից ստանում է նար-
յադ կամ առաջադրանք: Նա պետք է
իմանա, թե ինչ աշխատանք պետք է կատա-
րի հորում: Հերթափոխությունը կլյուչնի-
կից ընդունելով, ծանոթանում է, թե ինչ
է արել վերջինս և ինչ պետք է անել այ-
նունետեւ: Ապա իսկույն նա պարզում է հորի
դրությունը, բուրգի վերի մասի* (բլոկ)՝
դրությունը, ստուգում ե տալերի սարքումը,

զննում և կանատը և նրա մեռյալ ծայրով
բուրգի ամրացումը վոտքին, դրանից հետո
ստուգում ե գործիքը:

Այդ միենույն ժամանակ բանվորն ըն-
դունում է գործիքն (շղթայական, պնդողա-
կային բանալիները և այլն):

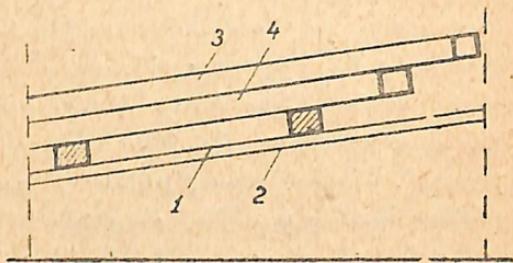
Դործիքի համար հատուկ սեղան և դրված,
վորպեսզի բանվորը չկունա հատակին, կամ
գործիքի համար հորից շատ չհեռանա: Հեր-
թափահությունն ընդունելուց հետո, բան-
վանվորի վրա պարտականություն է դրված
հետագայում հերթափոխությունն ընդու-
նելուց հետո հետեւել գործիքի մաքրությանն
ու կանոնավորությանը: Յեթե վորևե գոր-
ծիք պակասում է, նա այդ մասին գեկու-
ցում և վարպետին:

Հերթափոխությունն ընդունելով, թե կը-
լյուչնիկը, թե բանվորն ստուգում են ան-
վտանգության տեխնիկայի սարքվածքները,
այսինքն, շղթաների և շարժվող մասերի
պատվարները: Յեթե վորևե բան սարքին չե-
այդ մասին իսկույն հաղորդվում ե բրիգա-
դիրին:

* Ծանոթություն. — Յեղել են դեպքեր
հանք՝ բում, յերբ ընդխողավակային գերանները
և անվակային առանցքակալներն ամրացրած չեն
յեղել, վորի հետեւնքով աշխատանքի ժամանակ
նրանք վերեվից վայր են ընկել: Դրա մասին
բրիգադը պարտավոր է հաստատ հիշել:

Նախապատրաստական
աշխատանքներ

Նախ և առաջ կլուզչնիկը և բանվորը
միշտափին հորի մոտի կամուրջի վրա դար-
սում են այն խողովակները, վորոնք նշված

Նկար 1.

են հորն իջեցնելու: Պետք է նրանց այնպես
դասավորել վոր հորն իջեցնելու համար,
առանց ժամանակ կորցնելու հեշտ լինի
վերցնել:

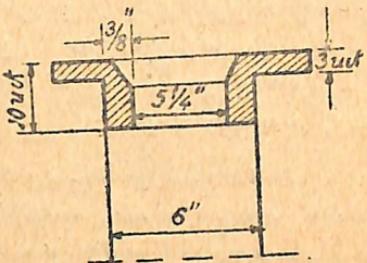
Ինչպես ցուց ե արված նկար № 1-ում,
խողովակների ներքին շարքը դարսած և

դերանների վրա, վորի հետեվանքով ամեն
մի խողովակը հեղտությամբ կարելի յե
ձանկել ելեվատորով:

Ֆերկը շարքը վերեվից դարսված ե
այնպես, վոր խողովակների մուֆաավոր
ծայրերն առաջ են ընկած և դրա համար,
նրանց ել հեշտությամբ կարելի յե բռնել:
Դասավորելով խողովակները, կլուզչնիկն
անցնում է նրանց չափմանը և մուֆթային
միացումների ստուգմանը:

Միևնույն ժամանակ բանվորը նախորոք
պատրաստած ոլիֆախառն սուրիկով կամ
վորելի այլ բաղադրությամբ քսում է մուֆ-
թային փորակները: Խողովակները փոխա-
դրելիս հաճախ փորակները լցվում են ցեխով:
Վորպեսզի փորակները մաքրվի, հարկավոր
ե սկզբում նալթ քսել, վորը փափկացնում
և ցեխը, և այն ժամանակ մաքրումն արա-
գացվում է: Փորակների քսումն ու մաք-
րումն ավտորտեղով, բանվորը յուղում ե
մաքրված փորակները և ապա ավագ և
պատրաստում՝ գործիքը սրբելու համար:

Աշխատանքն ավարտում են միաժամանակ կլյուչնիկը և բանվորը: Վերջինս հորի բերանին և տեղադրումնախապահանողական ֆլանցը (ձագարաձև նկար 2), վորպեսզի խողովակների ծալքերն ուղղեն հորի կենտրոնին:

Նկար 2.

Դրանից հետո անցնում են 3-րդ և հիմնական աշխատանքին—խողովակների իջեցմանը: Ձագարը յերկաթից ե, տասը սանտիմետր խորությամբ, նրա ֆլանցներն ունեն յերեք սանտիմետր հաստություն: Ցեղեն հորը 6" և, ձագարի անցքերը 5¹/₄ դույմ են:

Խողովակների իջեցումը նորը
յեվ նրանց բարձրացումը

Կլյուչնիկը և բանվորը պետք ե լավ իմանան իրանց տեղը և թե ով ինչ պետք ե տնի, վորպեսզի իրարանցում և դանդաղ զոտություն չստեղծվի: Նրանք միասին վերցնում են ելեվատորը և դնում խողովակի վրա: Բանվորը փակում է ելեվատորը, վորից հետո յերկուսով ելեվատորի տակ շտրոպներ են դնում: Աշխատանքին հետեւ վում և տրաքտորի արգելակողը և այն մոմենտին, յերբ շտրոպները հագցվում են, ընթացք և տալիս մեքենային, վորպեսզի ավելորդ ժամանակ չկորչի: Խողովակն ելեվատորի և շտրոպների հետ բարձրացվում ե, կլյուչնիկը բանալին դնում և խողովակի վրա, պահելու համար, իսկ բանվորն այդ ժամանակ դիտում է շարլոնը խողովակների միջով անցնելուն և նախապատրաստում ե հետեւյալ խողովակը: Յերբ խողովակն արդեն բարձրացված ե, կլյուչնիկը մաքրում և փորակը, իսկ բանվորը վերցնում է բանա-

լին և դնում խողովակի վրա։ Սկսում են
նրան անց կացնել մուֆտի փորակին։ Աշ-
խատանքի ժամանակ չեն խոսում, վորպեսզի
ժամանակ չկորցվի։

Խողովակների բարձրացումը կատարվում
է հետեւյալ ձևով՝ կլյուչնիկը և բանվորը
միասին նախապատրաստում են գործիքը
(բանալիները, ելեվատորը)։

Ելեվատորը դնում են խողովակի վրա,
բանվորը փակում ե այն, իսկ կլյուչնիկը
վերցնում ե պղնձե մուրճը և նրանով խփում
է մուֆտային։ Այդ նույն ժամանակ բան-
վորը բանալին դնում ե խողովակին, կլյուչ-
նիկը վերցնում ե մյուս բանալին, ամրաց-
նում է նրան (դնում ե մուֆտի վրա),
այնուհետեւ սկսում ե հետ պտտեցնելով
հանել խողովակը։ Սովորաբար խողովակը
հանվում է մուֆտին մի քանի հարվածներ
տալուց հետո միայն։ Հարվածները պետք ե
տալ խողովակի շուրջը և թուլ կերպով,
վորովիետե ուժեղ հարվածներից մուֆտերը
արաքում են և ավարիա յե առաջանում։
Հանած խողովակը բանվորը մի կողմ և

տանում և դնում սահնակի վրա։ Արգելա-
կողը «բոշ» ե (այսինքն իշեցնում ե) տալիս,
այդ ժամանակ բանվորն ուղեկցում ե սահ-
նակի վրայի խողովակը մինչև կամուրջի
կեսը, դարսում ե տեղը և վերադառնում ե
բուրգը։ Կլյուչնիկը բանվորի հետ վերցնում
են շտրոպները, անջատում են նրանց կա-
մուրջի վրա դրած խողովակից և իսկույն
հազցնում են հորի բերանի վրա գտնվող
ելեվատորի վրա։ Արգելակողն անում ե
«բաս» (այսինքն բարձրացնում ե)։

Կլյուչնիկը և բանվորը միասին ելեվա-
տորը հանում են խողովակից և դնում են
այն հորի բերանին։ Բանվորը դեպի կա-
մուրջն ե ուղեկցում հանած և բարձրացրած
խողովակը և տեղավորում ե նրան։

Պայմաններ, վորոնի արագացնում
յեվ լավացնում են աշխատանքը

Խողովակներն իշեցնելիս և բարձրացնե-
լիս շատ կարեվոր ե տալ առավելագույն
արագություն, ըստ վորում այդ պետք ե

համաձայնեցնել հորի մեջ յեղած խողովակների կշռին և բլոկների սարքումի հետև կլյուչնիկը պետք է հասկանա բեռնավորման և դիմադրության հաշիվները:

Խողովակների մեծ կշռի գեղքում՝ բարձրացման պլրոցեսսի սկզբում, սարքումը պետք է բաղկացած լինի 4×5 անվակից, այնուհետև ըստ բարձրացման կարելի յերճատել սարքումը, սկզբում 3×4 , հետո 2×3 և վերջապես 1×2 անվակով:

Սարքումի այդպիսի հաջորդական փոփոխությունն զգալիորեն արագացնում է բարձրացումը: Իջեցման ժամանակ պետք ե սկսել 1×2 սարքումից և հորի բավականաչափ խորության դեպքում հասցնել այն մինչև 4×5 :

Կլյուչնիկը պետք է իմանա $2^{1/2}''$, $3''$ և $4''$ խողովակների կշռով և կանատի դիմադրականությունը: Սովորաբար աշխատում են $\frac{3}{4}''$ կամ $\frac{7}{8}''$ կանատով:

Կլյուչնիկը պետք է հիշի հետեւալ տըզ-լալները.

1. Խողովակների մեջ մետք տարածության կշռը՝

$4'' - 18,7$	կիլոգրամ	$ 2^{1/2}'' - 9,7$	կլգ.
$3'' - 12,3$	»	$2'' - 6,8$	»

2. Նոր կանատի լրացուցիչ տացքը

$5/8''$ -ի	համար	2500	կլգ.
$3/4''$	»	3400	»
$7/8''$	»	5400	»

Ոգտվելով այս տվյալներով՝ ճշտությամբ կարելի յե վորոշել, թե ինչպիսի սարքում է հարկավոր, քանի կանատը մաշվում է, պետք է համապատասխանորեն պակասացնել թույլատրելի բեռնավորումը:

Նորմալ և արագ իջեցման և բարձրացման շատ կարեվոր պայման ե հանդիսանում հորի կենտրոնը բուրգի կենտրոնին զուգադիպելը: Յեթե շեղում կա, պետք է ժամանակին հավասարացնել:

Հորի բերանի ուղղապահ ֆլանցի կամ վորոնինի կառուցվածքի ձագարի տեղադրումը նպաստում է խողովակների իջեցման արագացմանը և նախապահպանում ե

ավարիաներից, վորոնք առաջանում են
խողովակի ծայրը հորի յեղբին զարկելուց:

Վերջապես, աշխատանքների արագացման
նպատակներով, անհրաժեշտ ե արակտորին
ժամանակին տալ առաջին, յերկրորդ և
յերրորդ արագությունները, դրան անմիջա-
կանորեն հսկում ե արգելակողը, վորը ստոր-
յերկրյա նորոգման բրիգադի հետ միասին
շահագոգոված ե առաջադրանքի գերակա-
տարման և ժամկետից առաջ ավարտման
մեջ: Ստորգետնյա նորոգման բրիգադն աշ-
խատանքը համաձայնեցնում ե վարպետի,
յերկրաբանի և վարիչի հետ, ըստ վարում
գրաֆիկը բրիգադն ստանում ե մեկ տաս-
նորյակի համար:

Աշխատանքը կատարելով այնպես, ինչ-
պես նկարագրված ե, յես հասա նրան, վոր
գրաֆիկը կատարում եմ վոչ թե տասը
որում, այլ 7 կամ 8 որում և ստանում եմ
լրացուցիչ բնոնավորում:

Այդ պատճառով պլանը սովորաբար կա-
տարվում է:

Նորոգման աջաւանները

Ստորգետնյա նորոգման բրիգադի աշխա-
տանքների մեջ, խողովակների բարձրա-
ցումը և իջեցումը կենտրոնական տեղ և
բռնում: Դրա հետ միասին, առանձնապես
խորաքաջ նասսուային հորերում պետք ե
խողովակները խնամքով շարլոնացման յեն-
թարկեն, վորպեսզի խուսափեն պարագինո-
տացված խողովակներ իջեցնելուց, վորով-
հետև այդ գեպքում պլունժերն իր տեղը
չի հասնի: Բացի խողովակների բարձրա-
ցում-իջեցումից, բրիգադին հարկ ե լինում
կատարել մի շարք բազմազան աշխատանք-
ներ, ինչպես որինակ՝ շտանգների բարձրա-
ցում-իջեցում, պլունժերի նստեցումն իր
տեղը, հորի լվացումը խցանից ուղիղ և
հակառակ յեղանակով, հորի հատակի մաք-
րումն ավտոմատիկ ժելոնկայով: Հաճախ
հարկ ե լինում, ոգտվելով հատուկ ավեր-
շտաներով և ուրիշ վորսող գործիքներով,
լիկիդացիայի յենթարկել շտանգների պատ-
ռումը (տես գրաֆիկը):

Գրաքիկ

1938 թվի հունիսի առաջին տասնորյակին
խորհած նասոսային նորերի պլանային
նախագործական նորոգման:

1. № 320—Ստուգել խորաքաշ նասոսի
դրությունը . . . . . 1/VI ամիս:
2. № 310—Փոխարինել 3" խողովակներն
ուստափորձելով № 513 հորի խողովակները
. . . . . 1—2/VI ամիս:
3. № 248—Ստուգել խորաքաշ նասոսի
դրությունը . . . . . 2/VI ամիս:
4. № 338—Լվանալ հորը մինչև հատակը
(հատակը 743 մետր, ֆիլտրը 4,5 մետր)
. . . . . 2—3/VI ամիս:
5. Պատուհան
6. № 823—Ստուգել խորաքաշ նասոսային
խողովակի դրությունը, իջեցնել ջրի լցու-
մով . . . . . 3—4/VI ամիս:
7. № 249—Մաքրել խցանը մինչև հա-
տակը ժելոնկալով (հատակը 900 մ. ֆիլտրը
897—899 մ.) . . . . . 4/VI ամիս:

8. № 298—Փոխարինել խորաքաշ 56 միլ-
նասոսը 70 միլիմետրան. . . . . 5 VI ամիս:
  9. № 270—Փոխել խողովակը, իջեցնել
ջրի լցումով . . . . . 5—6/VI ամիս:
  10. № 309—Մաքրել հորը 4" ժելոնկալով
(հատակը 758 մ. ֆիլտրը 750—753 մ.)
. . . . . 6/VI ամիս:
  11. Պատուհան . . . . . 7/VI ամիս:
  12. № 24—Փոխել խորաքաշ նասոսը լեռ-
կար ընթացքի . . . . . 7—8/VI ամիս:
  13. 252—Մաքրել հորը մինչև հատակը
(906 մ., ֆիլտր 5 մ.) . . . . . 8—9/VI ամիս:
  14. 543—Փոխել խորաքաշ նասոսը, մաք-
րել խողովակները գոլորշիլով . . . . . 10/VI ամ:
- Այս բոլորը պետք ե կատարել ժամանակի
փոքրագույն ծախսումով, յուրաքանչյուր
կոնկրետ դեպքում կիրառելով առավելա-
դուն եֆֆեկտիվ միջոցներ:
- Աշխատանքներն ավարտելուց հետո բրի-
գագը հորը հանձնում ե բանելիս: Այդ
անելուց, կազմվում ե արձանագրություն,
վորը ստորագրվում ե նավթահանման վար-
պետի և իմ կողմից: Դրանից հետո բրիգագն

անցնում ե նրա համար նախապատրաստած
ուրիշ հոր:

ՄԵՐ ԱՏԽԻԱՅԻՆՎՅԱՅԻ ՆՎՈՅՆՈՒՄՆԵՐԸ

ՄԵՐ ՀԱՆՔՈՒՄ ՍՏՈՐԳԵՏՆՅԱ ՆՈՐՈԳՄԱՆ
ԱՉԽԱՏԱՆՔՔ Վաղուց իվեր կատարվում է
յերեք վերելակով: Աշխատողների ընդհա-
նուր քանակը, վորոնք զբաղված են ստոր-
գետնյա նորոգումով և գտնվում են ստոր-
գետնյա նորոգման ինժիների իրավասու-
թյան տակ, կազմում ե 41 մարդ, վորոնք
դասավորված են այսպես՝

ԲՐԻԴԱԳԴԻԲՆԵՐ	7
ԿԱՅՈՎՆԻԼՆԵՐ	12
ԲԱՆՎՈՐՆԻՐ	12
ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԲՐԻԴԱԳ	5
ԾԱՆՐՈՒԹՅՈՒՆ ԿՐՈՂ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐ	4
ԽՈՐԱՔԱՀ ՆԱՍՈՍՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳ- ՄԱՆ ՓՈՒԼԱՆԱԳՈՐԾ	1
ՀՆԴԱՄԵՆԸ	41

ՄԻՋԱՑՆԵՐՈՎ ԲՈՂՈՐ ԲՐԻԴԱԳԴՆԵՐԸ, յիս
վորպես բրիդադների ղեկավար, իմ ղեկա-
22

վարությունն անց եմ կացնում հետեւյալ
կերպ: Առավոտյան հանքը գալով, մինչեւ
աշխատանքների սկսվելը, ստուգում եմ
բրիդադիբների կատարած աշխատանքների
գրությունները: Այդ անհլիս հայտաբեր-
վում են թերություններ, վարոնց մասին
յիս ցուցումներ եմ տալիս բրիդադիբնե-
րին: Դրանից հետո անցնում եմ հորերը,
վորտեղ աշխատում են բրիդադիբները և
ստուգում եմ կատարում տեղն ու տեղը:
Հենց այնտեղ ել տալիս եմ բացատրու-
թյուններ և ցուցումներ:

Ամեն մի բրիդադ գիտե թե նա ինչ պետք
է կատարի գրաֆիկով: Նրա աշխատանքը
գտնվում է իմ անմիջական հսկողության
տակ, յիս հետևում եմ աշխատանքի վորո-
շակիության, կարգապահության վրա, հրա-
հանգում եմ կլյուչնիկներին և բանվոր-
ներին ինչպես աշխատանքի ժամանակ,
բանելիս, նույզես և աղատ ժամանակ:

Շնորհիվ աշխատանքի այդպիսի կազմա-
կերպման, մեզ մոտ վոչ մի անգամ պարա-
պուրդ, լուրջ թյուրիմացություն և ավարիա

չե յեղել: Հատկապես աշխատանքի այդպիսի կտորմակերպումը հնարավորություն տվեց իրականացնել ստախանովյան մեթոդները և ստանալ այդպիսի արդյունքներ:

1938 թվի ապրիլին, տեխնիկական նորմաները կատարվել են 153 տոկոսով (100-ի փոխարեն մայիսին 152,5 տոկոս),

Պետք ե ասել, վոր մինչև ստախանովյան մեթոդի սահմանվելը, աշխատում ելինք առանց աշխատանքի ճիշտ հաշվառման: Ներկայումս տարվում ե ճշգրիտ հաշվառում, աշխատանքը տարվում ե գրաֆիկով, վորը ստացվում ե մեկ տասնորյակի ժամանակով:

Հաշվառումն ամսական ե:

Աշխատողները շահագրգուված են իրենց աշխատանքով, դրա համար ել չկա հոսունություն, ամեն մեկն իր տեղը թանգ և գնահատում:

Այդպիսով աշխատավարձն ավելացավ: Կյուշիկներն առաջ ստանում եյին 360-ից մինչև 400 ոռւբլի, իսկ այժմ մինչև 1000, նույնիսկ 1200 ոռւբլի:

Բանվորը վաստակում եր 200-ից—500 ոռւբլի, այժմ մինչև 700 ոռւբլի:

Նավթահանումը մեր հանքում համապատասխանորեն բարձրացավ: Նավթահանման պլանը 1938 թվի մարտին կատարված և 97 տոկոսով, ապրիլին—128,3 տոկոսով, մայիսին—122 տոկոսով:

Պետք ե նշնչ, վոր ստորգետնյա նորոգման աշխատանքում և առհասարակ հանքի բոլոր աշխատանքներում խոշոր բեկում առաջացավ մեր ժողկոմ ընկ. լ. Մ. Կազանովիչի հրամանը հրապարակելուց հետո: Հենց, վոր մանք մտցրինք գրաֆիկը, հորերն սկսեցինք հանձնել արձանագրություններով, հիմնական ուշադրություն դարձրինք նախապատրաստման, ցիկլակախության վրա, հորերը յերկար կանգառումից հետո գործարկման համար մտցրինք պարզեվարության սիստեմը — աշխատանքը գնացնոր յեղանակով:

1938 թ. հունվարի 1-ին ստորգետնյա նորոգման ստախանովականներ կային 16

1938 թ. հունիսի 1-ին » 35

Բացի այդ 1938 թ. հունվարի 1-ին գործող հորեր կալին 82—83, ըստ վորում յերեք վերելակ դժվարությամբ ելին հաղթահարում աշխատանքը:

Հաճախ ելին գեպքերը, յերբ հորերը պարապուրդ ելին անում, սպասելով վերելակին:

Ներկայումս հորերի ֆոնդը բարձրացված է 89—90-ի: Ըստ վորում մենք բավական ժամանակ բավարարվել ենք յերկու վերելակով: Յերբորդ վերյելակը մենք ժամանակավորապես հանձնել ենք հարեան 4-րդ հանքին:

Անուշադրության մատնված №№ 83, 115, 215, 197 և 568 հորերը և շատ ուրիշները, վորոնք համարվում ելին անշահավետ և յենթակա ելին լիկվիդացիայի, ներկայումս մեր բրիգադներով վերականգնված են, նորմալ շահագործվում են և յուրաքանչյուրը տալիս ե ռրական 10 տոնն նավթ:

Մեր հանքում աճել են շատ հրաշալի ստախանովականներ, ինչպես բրիգադիներ՝ Վորոնինը, Թելիք Դադաշը, կլուչնիկներ՝

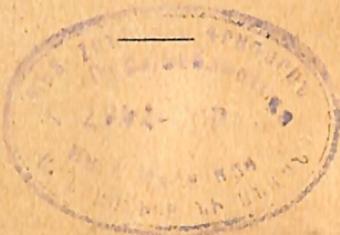
Հասանովը, Կարապետյանը, Գոնչարովը, վորոնք նորման կատարում են 170—180 տոկոսով:

Մեր՝ նրանց հետ, և ամբողջ կոլեկտիվի խնդիրն ե—բոլոր կանգնած հորերը գործարկել և տալ շահագործման, վորապեսզի նավթահանման պլանը վոչ միայն կատարենք 100 տոկոսով, այլ նաև գերակատարենք: Յեվ մենք կհասնենք նշված արդյունքներին, շարունակելով առաջադիմող տեխնիկայի նվաճումների յուրացումը և ամրացնելով բոլոր աշխատողների քաղաքական գիտակցությունը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Բրիգադների աշխատանքը և նրանց կազմը	3
2. Հերթափողության ընդունումը և պարտականության բաժանումը	7
3. Նախապատրաստական աշխատանքներ	10
4. Խողովակների իջեցումը հորը և նրանց բարձրացումը	13
5. Պայմաններ, վորոնք արագացնում և լավացնում են աշխատանքը	15
6. Նորոգման աշխատանքներ	19
7. Դրաֆիկ	20
8. Մեր ստախանովյան նվաճումները	22

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0278782

ЧРЧ. 40 ЧАП.
В.Ч-3 (2)-1

13015

103

БИБЛИОТЕЧКА СТАХАНОВЦА

И. Д. ОСЬКИН

бригадир по подземному ремонту
треста Орджоникидзенефть

СТАХАНОВСКИЕ МЕТОДЫ

РАБОТ ПО ПОДЗЕМНОМУ РЕМОНТУ СКВАЖИН

АзГОНТИ

Баку—1939—Москва